

EDİTÖRE MEKTUP

Sayın Editör,

Karakuzu ve arkadaşlarını, derginin Nisan 1990 sayısında yayınlanan digitalize kronik atrial fibrilasyonlu hastalarda diltiazem eklenmesi ile bunların efor kapasitelerinin olumlu yönde etkilendiğini gösteren başarılı çalışma (1) dolayısıyla kutlarım. Ancak özellikle 1985 yılından sonra çok sayıda çalışmalar ile gösterildiği gibi (2-5) diltiazem serum digoksin düzeylerini renal sekresyonu inhibe ederek, iskelet ve kalp adelesinden drog serbestleşmesine yol açarak arttırmakla kalmayıp oksidatif karaciğer metabolizmasının inhibisyonu ile her iki ilacın kan konsantrasyonlarında anlamlı artışlara yol açmaktadır. Bu nedenle Karakuzu ve arkadaşlarının çalışmalarında serum digoksin düzeylerinin ölçülmemiş olması iki ilacın kombinasyonundan elde edilen olumlu etkinin ne kadarının bizzat digoksinine bağlı olduğu sorusunu akla getirmektedir. Saygılarımla,

Doç. Dr. Tuğrul Okay

Koşuyolu Kalp ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

1. Karakuzu M, Akbaylar H, Günceri S, Özer AM: Kronik atriyal fibrilasyonlu digitalize hastada diltiazem'in kalp performansına etkisi. *Türk Kardiyol Dern Arş* 18:100, 1990
2. Elkayam U, Parikh K, Torkan B, Weber L, Cohen JL, Rahimtoola SH: Effect of diltiazem on renal clearance and serum concentration of digoxin in patients with cardiac disease. *Am J Cardiol* 55:1393, 1985
3. Boden WE, More G, Sharma S, Bough EW, Korr KS, Shulman RS: Does high dose diltiazem increase serum digoxin levels? *J Am Coll Cardiol* 5:419, 1985 (abst)
4. Schrage BR, Pina I, Frangi M, Applewhite S, Sequeira R, Chatine RA: Diltiazem digoxin interaction? *Circulation* 68 (suppl III): 111-368, 1983 (abst)
5. Oyama Y, Fujii S, Kanda K, et al: Digoxin-diltiazem interaction. *Am J Cardiol* 53:1480, 1984

Sayın Editör,

Öncelikle Sayın Dr. Okay'a değerli eleştirilerinden dolayı teşekkür ederim. Bilindiği üzere efor esnasında sempatik aktivite artışına, parasempatik aktivite azalışına bağlı olarak atrial fibrilasyonlu hastalarda ventrikül yanıtı eforda aşırı derecede artar ve bu artış hastanın kalp debisini olumsuz etkiler, dolayısıyla fonksiyonel kapasitesini sınırlar.

Digitalize kronik atrial fibrilasyonda tedaviye diltiazem ilave edilmesinin amacı her iki ilacın AV düğüm üzerine olan iletimi yavaşlatıcı direkt additiv etkisiyle eforda artan ventrikül yanıtı kontrol etmektir. Sayın Dr. Okay'ın da belirttiği gibi diltiazem çeşitli yollarla kan digoksin düzeyini arttırabilir. Ancak bu artış verapamilde olduğu kadar fazla değildir. Yapılan çalışmalara göre % 0-20 oranında bir artışa yol açabilmektedir. Bu artışın klinik bir önemi yoktur (1-4).

Kronik atrial fibrilasyonda digoksin-diltiazem kombinasyonunun kan düzeylerinden bağımsız olarak her iki ilacın AV düğüm üzerine olan direkt additiv etkisiyle ventrikül yanıtı eforda kontrol ettiği ve buna bağlı olarak kalp performansının iyileştiği kanısındayım. Saygılarımla,

Dr. Mahmut Karakuzu

Dokuz Eylül Üniv. Tıp Fakültesi

İç Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir

Kaynaklar

1. Peipho RW, Culbertson VL, Rhodes RS: Drug interactions with calcium entry blockers. *Circulation* 75 (suppl): 181, 1987
2. Lessen JN: Interaction between Ca-antagonist and digitalis. *Cardiovasc Drugs Ther* 1:441, 1988
3. Opie LH: Adverse cardiovascular drug interactions. Hurst JW (ed). *The Heart*. McGraw-Hill Comp 1990. p. 1803
4. Braunwald E: *A Textbook of Cardiovascular Medicine*, London, WB. Saunders Co. 1988. p. 501